

Müçteba Amca (Orhan Kemal'in "Evlerden Biri" adlı Romanı) **İçe Kapanık**

Karakter Maliyeden emekli olan Müçteba amca, düşüncelerini içinde yaşayan yalnızca mektuplara dökülebilen duygusal biridir. Karısının bir dediğini iki etmeyen Müçteba torunlara karşı da aynı durumdadır. Evdeki herkesin dediğine uymak zorunda olan yaşlı adam kahveye giderken bile karısının kızmayacağı anı gözetler. Bir cesaret gösterip hoşlandığı genç kıza mektup vermek için işaret yaptığı gün karısına yakalanır ve dışarı adım atması yasaklanır. Kendisi Sadi'nin özgürlüğün kıskanır ve istediklerini elde edemeyince susarak ortama uymaya gayret eder.

Aktiviteler Her akşam aynı saatte kahvede Sadi ile fabrikadan çıkan kızları izleyip haklarında konuşurlar. Beğendiği kız olan Ayla'ya mektuplar yazar fakat verecek cesareti bulamaz. Evde torunlarını oynatır, karısının dediklerini yapar.

ÖRNEK ANILAR

Vefasız Sadi Bey ile eşlerini kahvede insan içinde çekiştiren Müçteba, eşinin kendisine ettiği bakımları, evlatları hiçe sayıp olmasalardı daha mutlu olacaklarını öne sürer. Eskiler gibi nikâhsız yaşamının daha huzur verdiğine inanır: "Atamazsın. Vicdanı torbaya koyup atmak istesen bile, çoluk çocuk... Aaah ah. Eskiler boşuna dememişler karı, çocuklar en büyük düşmanımız diye. Doğru. Bugünkü aklım olsa deli miyim karının tapusunu üzerime çıkartmaya? En güzel, en dilrübasi bile sonunda..."

Kıskanç Yakın dostu Sadi gibi otoriter olmaya özenen Müçteba, onun rahatını ve kafasına göre olmasını kıskanır: "Bir bahane uydurup kalksa, giyinse, kahvenin yolunu tutsa... Sadi şimdiye çoktan atmış olacak kapağı, imreniyordu. Tam erkekti. Ne karı, ne de çoluk çocuk. İsteddiği zaman kalkar, giyinir, sokağa çıkar, dilediği zaman dönerdi evine. Ya ev halkına yasak ettiği alt kattaki oda!"

Kılbık Karısından korkusuna onun her dediğini yapan yaşlı adam istemeye istemeye torunlarının da her dediğini yapmaya mahkum olur: "İçi içini yiyerek vagon oldu küçük torununun arkasına. Büyük torun en öndeydi. Sıkılı yumruklarıyla lokomotif gibi fırlayarak vagonları odanın içinde dört dönüyor, dedesini alabildiğine yoruyordu. Gerdek gecesinde karıyı ayağına bastırmanın cezasıydı bütün bunlar. Bereket karısı, kızı, torunları... Ya maazallah bir yabancı görse şu hali!"

Korkak Bir cesaretle Ayla'ya mektup verecekken karısı tarafından yakalanan Müçteba amca karısının hışmından nereye kaçacağını bilemez: "Müçteba Amca don paça, aziz dostu Sadi Beylere kapağı atmış, sokak kapısını arkadan sürgülemişti. Sadi Bey, karısı, kızı, iki oğlu korkudan tiril tiril titreyen yalınayaklı ihtiyarı Sadi Bey'in alt kattaki odasına aşırırlarken, karısı dışardan kapıyı kuvvetli kuvvetli vuruyordu."

İçe Kapanık Düşüncelerini söylemekten veya söyledikten sonra olacaklarla başa çıkamayacağını düşünen Müçteba, yaşadığı hayata ve karısına sessiz kalmayı tercih eder. Sessizliği koruduğunda kendini güvende hissederek hayal dünyasında yaşamaya devam eder: "En ucuz kurtuluş yolu susmaktır. Susar, geçer bulaşıklarının başına, bulaşığın yağlı, öğürtücü kokusunu sıcak sıcak koklayarak, başlar bir hafta, on gün önceye kadarki tatlı günlerini düşünmeye: Sabahtır. Elinde file, evden çıkmıştır. Pehlivan Ali'nin kahvesi. Sadi ordadır. Değilse bile az sonra sökün eder. Sigaralar yakılır, demli çaylar, başlanır sevgililerden anlatılmaya."